

سالی - ۱ شباط ۱۹۲۷

جلد : ۷

دردنجهی سنه - نومرو ۷۹

اداره خانه:

باب عالی جاده سنده اقدام

پوردی یاننده کی بناده

خصوصی دائره

صاحب و مدیری

محمد مسیح

مجله علمی

آبونه شرائطی: سنه لکی ۲۵۰

آلتی آیلغی ۱۲۵، فوق العاده

نسخه لرایچون ۳۰۰ و ۵۰۰

غروشدر.

مجموعه من هیتنجه طبعی تنسیب

ایدله بن آتزلر اعاده ایدلر.

هر آیک برنجی داوره بشیمی کونندری میبقار ، علمی ، ادبی ، اقتصادی ، حرفی رسمی مجموعه در

دېنك صوك نور كوسى

كل ، كېمه دوستانه ، اكېل :
اوج سرخوش كوردی بودیا ،
اوته كېل سرخوش دكل ،
برسودو سالان زؤا ...

سرخوشلردن برنجېشېن باكوسدی ،
عصر لجه باغلك قانې اېچمك
باشادی كندېدن كېورك ،
نەواو دېاسته ، نەدياسې اوكا كوسدی ...

اونكه ده مارزياسې
استندەك چاچېن باندې .
باغزېده بو كېنەدن باسې
زوالې ، اهلرك غروږېنه باندې ! ...
چاچېنلې آقوردې باچېشېدن ،
عمر سوردې اغلاز كوكول

سرخوش سوكول
دېكه ده كېدى سسې قامېشېدن ؟ .

اوجو نچېدې بې اېم ،
بېكه برداملا اېچمەنم ...
اولرك دامازلرېنه شېرابك
قوږو قېرمزې قانې آقدى ،
دستې دستې اېچېدېلر بېلامان ،
نەمده دامازلرې مېتاك
ماوى اكسېرى ياندې ،
باشا بۆرم آيىلمان ...

على مختار

نهایت مشاهده نتیجه سنده توركه نك
حقیق تصوفی و بناءً علیه كلك لرك المسی لازم
كلن قطعی شكل تثبیت ایدیلەك و بوگون
ارتق بك كوزە بانار بر حال آلان «املا»
قاریشقلمغنه در نهایت و برش اوله جقدر .
توركه مزك لغتی ، ثابت قاعده لرې ،
ثابت املاسی ، الخ . تعیین ایدەك و مدنی
بر لسان حاله كتیره كك اولان بو بووك
ایش طبعی « ماضه باشند » لغت یازمق
صورتیله الە ایدیلەمز . شیمدی یه قادیار توركه
یازش اولان الكتیر كتابلری كوزدن كچیرمكه
بر ابراصل مشاهده سالك تداول ایتدیكې محطده
دولاشوب مشاهده بی انعام ایتكه اولور . [۱]
ایشته دیل هیئی نك بواسولی طو تر ق تدوین
ایدەكی «توركدیلی» بوقلغنی هر وقت شدله حس
ایتدیرم بووك بر احتیاجی قلمین ایدە جقدر .

فیل نعمه ار

استانبول دارالفنونده منطق مدرسی
[۱] عرب لغتچیلرندن زعفرنك لغتی تدوین
ایدركن براق كك اېچین بر چوق عرب قېلەرلی
دولاشدې مشهوردر .

فادینلره دأر

آلمان فیلسوفلرئك بین الملل شهرت بولان اك
مهم سیارلندن بری شهبه سز «شوبه ناوهر» در .
« كوته » ايله همصر اولوب زمانی بلاغی ايله
عادتا تسخیر ایدن وحی مازنلرئك بيله سوه
سوه اوفودقلى « شوبه ناوهر » ك فاسفه سندن
قادرلر دأر بر فصلی مختصراً عرض ایدېورسهم
بیان ایدیلن فكرلرك ، خصوصیله خام قارلر
زنده قسماً حقل اولارلق اعتراض اویادیرمجنه
امیم . بك قوتلی آتیان بر كوله لك هدق
آكیماسی كې فیلسوفزده هاله مطالعه سنده فضله
ایلری كبیور . لاکن قادی فصورلرې آتنا
بر كوزله كوروب خشین بر افاده ايله اوكره
دوكرن بعضی نالوا سناداق آراستنده برچوق
حققتلر ایدېوركه متسكر بولری چامورل
آراستندن آتونجهلری آیقارلركی تفریق ایدوب
كندیه مال ایدە جقدر . « شوبه ناوهر »
دیوركه :

قادیك خارجاً شكلی تماشا ایتك بيله كندیسك
نه مادی ، نه معنوی هیچ برهم فائیت مانع اولمادېنی
ایاتكه قایدیر . قادی حیات بورجلرې فعالیت
ايله دكل ، تحمل ايله چوچوق دوشورمه اضطرارنه ،
چوچوق یتكشدیرمه مشقترنه مادونی اولدوب
ارككك حاكیمته تحمل ايله اودهر . - چوچوق قلمزك
ایلك دورنده قادیلر مرسلكه نەدن بو قادیار
مواقفدرلر ؟ چونكه قادی نه چوچوق خوبی ،
بعضا منطقی برخلوق ، سوزك خلاصه سی باشادېنی
منجیه بووك برچوچوق ، عادتا اركك ايله چوچوق
آراستنده وسعی بر قدمه تشكیل ایدر .

قیرلر كنجیه طبیعت بولری بوتون مستقبل
حیاتلردن اعاده براق سنده كك ایچون اوقار
ملاحت و لطافتله سوسلركه بولنر بر ارككك
غلبه سنده شدله برطوتوب بوتون عمرلرینه عائد
مستویلی ارككك صیرتیه بولمكه ، یعنی اونق
ازدواجه سوق ایتكه موفق اولورلر . - دككه كه طبیعت
باشمق ایچون هر مخلوقه اسلحه و وسائط بخش
ایتدیكی كې فائیده خی راحت تامینی ایچون كوزلك
ویرمئدر . فقط بورادده هر برده اولدوب كې
طبیعتك امانت جلوسك تجلیسته شاهد اولورلر .
القاح اولندقدن سوكر قادی لرې قاب ایدن قارجه
ویشی مثالی قادی بریا براق خوسه دوشكندن
قافتجه كوزلكسکی آلدن قاجیرمئدر . - بوسیدن
قیرلر ظاهرأ مأمور . - سائر كې مشغله لرینه
هز قادیار اهمیت و برر كوردورسه كوردونولر ،
روحلرئك الهمردرئك كندیه بسله یوب بوئدر
كاری فكر بودر : عشق ! وعشه یازدم ایدەك
واسطه ، نواوت ، دانس وسائر ...

— برشی نه درجه اصیل و مکمل ایشه اوستنده
یواش كاله واصل اولور . ارككده كی ادراك

قوتی پکری سکز باشی سولزنده اولتونلاشیرکن
قادیك اون سکزنده منطقی و معنوی قوتلرئك
صوك درجه سته واصل اولدوب كوردورسکز .
لاکن بو منطقه اوکا کورددر : یعنی قیصا !
قادیلر چوچوق کبی بالکیز یاقینی کوردور و حال
ایچریشنده باشلرلر . منطقی ساهه سندن ماضی و استقبالی
دخی نظر اعتباره آلوب حال حاضری بویله چه
متعدد طرفلردن شور ایتك اونلره ویرکی دکدر .
قادین معنوی متناهیله بر « میوب » درکه
یاقینی کسکین بر یاقیشه کوردور . بوکا مقابل باقیش
ساحه سی غایت کوچوک اولوب اوزاق شیلر بوساحه
داخل اولاماز . مثلاً قادیلر ده کسراف آرزوسنه
یاقیکز ! عادتا ارککک وظیفه سی یازا قازانق ،
کندی وظیفه لرده بو پارای صرف ایتك ظن
ایدیورلر . - لاکن قادیلرک ایلری بی دوشوبه یوب
بوگون بوکوندر دیمه لنده برده ایشک و اردرکه :
استقبال دوشونجه لرلی بولولاملا تیان ذهنلی
حال حاضرک ذوقندن لایقيله حصه دار اولدوغندن
شن یاشایارلر و بوشنك ايله ارککک اوزونلورلی
دفع ایتكه موفق اولورلر . عینی سبدن درکه
قادیلر ده مرحمت و شفت حسلری ارککک نسبتاً
داهای قوتلی حکم سوردر . لاکن عدالت و استقامت
بولنده ارکککدن قات قات کریدرلر . قادیك ضعیف
اولان ادراک قوت اوززنده آتجق حال حاضرده
موجود و مادی برشکله تظاهر ایدن شی برتأثیر
اویلدیرر . ارککک کبر بر مفکوره ، نظریه
ویا قطعی قرار سوبقه حرکت ایتك کندیلرنجه
مکن دکدر . قادیك اک بووک قصوری عدالت
حسندن محروم اولمایدیر . بوقصورك سبب بر

یادن قادیك ادراک قوتجه دوشونلکی ، دیگر
طرفدن ضعیفلیک یوزندن قوت ايله دکل حیل
ودسیه ايله بجز بولونمایدیر . آرسلا نه ،
فیل دیش بخش ایدن طبیعت قادی نه . عقلجه
و بدنجه ارککک کری اولان قادی . - مدافعه سی
ایچون ساخته کارلی ايله سلاحلاندیرمئدر .
ساخته کارلی ، ذکی اولسون ، احق اولسون ، هر
قادیك اوز مالی اوفاق غلامتیدر . مذکور
حیوانلر برچوم قارشیشنده تفصیل طبیعی سلاحلرې
مدافعه ایچون قوللایورلر ایشه ، قادی نه فرصت
دولمکجه قورقناق و ساخته کارلی واسطه سیله
مشکل روضیتندن صیرلماقه چالیشیر . - بو یوزنجه
قادی کندی نه فارسی ساخته کارلی کوسرک ایشه نه
درحال ایشی قافار . کندیلرې بو واسطه ايله مات
ایتكه چالیشیق بودالاندیر . ضرب مثل دیورکه :
ایسکچې یه ایلك صابلماز .
ارککک کیکدیرنه فارسی لاقیدی ایلهمتحس
اولدقلی حالده قادیلر آراستنده طبیعتدن دشمانق
حکم سوردر . براکک ایلە دیگر کری آراستنده خصومت
کوردولدیك زمان بونک عامی بر رزاقته . - مثلاً
مسلك ساحه سنده وسائرده - آراما ایلدر لاکن
بوتون قادیلرک برتک حقیق مسلكی و مشغولیتی

اولدوغندن ، یعنی جلهبی ایچون ارکک چکمک و باغلامی باشلمیچ فکر بولوغی اعتبارله بوتون قادیلر برینه دیناندلر . سو قاقده بیله ، بیلم قادیلر آلدقاری طور انسانی عادتا اکره دیرر . - اوت ، بر ارکک یوکک ویا آلقاق رصنه

صوکر ارکک رتبه اعتبارله کندیسک مادونه یه بر درجه به دار انسابت و حرث کوسه قیرر ایکن کار قادیلرک آشانق طبعه به منسوب چنسلرینه قادیلر آلدقاری طور انسانی عادتا اکره دیرر . - اوت ، بر ارکک یوکک ویا آلقاق رصنه منسوب اولماسی ایچون برچوق شرائط و اوصاف ایجاب ایدرکن قادیلرله بالکیر برتک جانی ققطه وضعیتی ثبیت ایدر : قادیلرک هانکی ارککی آلد ایده بیلمسی . چونکه یوکک طبعه به منسوب بر ارککی آلاوب حلقه به کچیرد بر قادیلر ، اصندن خلاقای بوزنوتوسی بیله اولسه ، خام افندیلرک رتبه به یوکسک ایلر . بناء علیه تکرار ایدلم : قادیلر طبیعت قانوی موجنبه برتک مسک پشدن قوشارلر ویا اعتبارله برلرینه پک یاقین یعنی مسلکداشدلر و یکدیگرینک قوفته چیقاییلمک ایچون زوچلرینک رتبه وفندرتلری ایله قوشاوب قوالری داها اهمیتلر اولان قادیلرله ائک اویذریمک ایستلر .

کالم قادیلرک کوزللسکنه : قیما بویل ، دار اوهوزلر ، کنیش قالچی ، باجاقیز قادیلر جانی «جنس اایف» تسمیه ایدییلمک ایچون بر ارکک دماغنک احتراص ایله نالشی اولماسی لازم کایدی . اساسا قادیلر کوزللسکنه بوتون سیری ده بو احتراصه صامیلدر . «جنس لطیف» اولق قادیلرله نه اوزاق ، شعر اولسون ، موسیق اولسون ، کوزلر سننلردن هیچ بری ایچون درین برقابلیته صاحب اولمایان قادیلر آلتق عشو به بازلق و بکئیلمک آرزوسیه صنعه مجلوبترلری ادعا ایدلر . چونکه قادیلر هرمانکی بر مسئلهلی « اوزمه کشف » برعلاقه ایلر تعقیب ایدمرلر .

شو سیدین : ارکک یا ادرک ائک ویا مغلوب ائک - صورته حانه دوغوردن دوزغریه حاکم اولمه جالشیر . لاکن قادیلر حاکمیتی ارکک واسطه سیله ممکن اولوب قادیلر جدی اولاراق یالکیر ارککله علاقه دادر . دیگر بره ثله ایله اشتغالی بیله بونی ارککی آلاوق ایچون بر واسطه تاقی ایتندن ایلری کایر . مثلا بر چوق قیرلرک موسیق اوکرنمعلری ازدواج بیاسه سنده ایتلرلی یوکسک لئک آرزوسندن دوغار . « زان زاق دوسو» نک «یدیکی کی :

« قادیلر اکثرینه صنعتی سوزملر و آکلایا - مازلر ، دهادن نصیب آلملشدلر . « قوسر ، اوپه را ویا تاروده قادیلری تدقیق ایتدیکیکی ؟ اک نفیس بر یارلجه قازیشنده ناصیل لاقیدی ایله چکه چالغندن کری قالازلر مکر قیر یونانیلر تیارولرینه قادیلر صواقمده پک حقی ایشلر .

دهادن محروم اولان قادیلر آلتق ارککک رتبه و سلطنته اشتراک صورتیه یوکسکله بیلدکاری ایچون اوندکی مواقع حرصی کور و کلمکدن برآن کری قالازلر . یه بومعنوی یوقوللقلری سببندن قادیلرک بکونکی جمعیت حیانه سلطنت - سوزملری جمعیت ایچون اهمیتلی بر تهلکدر . قادیلر هر خصوصه کری قالش اولان «ایکنی» جنسی تشکیک ایدرلرک اولرک ضعیفیتی نظر اعتباره آلتق مباحدر . لاکن قادیلر ضعیفتری ایچون حرمت کوستمک سرسماک اولور . - هر حالده اوله آلا شیلرک طبعیت بشریتی

ایکی قسمه تفریق ایدرکن چیزکی اوزدان کچمهش . بو تساویلملرکی قدر ایش اولان شرق ملتلری و قدیم یونانیلر قادیله «جیزمن یوقاری چیتعا» سوزی موجنبه لایق اولدوغی مومنی ویرمش ایکن بز ، شیمدیکی غربیلر ، تمید و پرستیمله قادیلری اودرجه شپارتمیزدک هندستانک مقدس ماتونلری کی کندیلرله ده لاهوتیلرله ایتانوب هریشی آماهریشی کندیلرینه مباح کورورولر . غریبه حال حاضرده «دام» تسمیه ایدیلن قادیلر شیمدیکی حالده ساخته بر وضعیتله یاشایر . زده بو اویونلرلرک تیجیلرینه کافی درجه ده شاهد اولوروز . اوله تینی ایدرلرک آرتق آوروپاده دخی بشرینک بو نومرو ۲ سی لایق ولان موقعته عاده ایدیلر ، یعنی آلفاتی موقعته . -

بو - وزلردن صوکر ایلد - ووزلر داها ایلری کیدرک بالکیر تعدد زوجانی تصویب ایتکله قلیبور . قادیلرک داتما زوج ، پدر ، برادر ویا واول ، هر حالده برارککک وصایتی آلتنده بولونماغه محتاج اولدنلری بو یوزدن کندیلرینه وصایت حق ویرلمه ییگی مطالعه سنه قادار اوزا یور . قادیلرک برسرمایه اداره و تزیید ایدمه ییگی کندیلرینه برتوت تودیع ایدیلرکی حالده بونی باطیراقلری اورتایه - سوزدرک ایزات مسئله سنده دخی قادیلرله ارککک مساوی اولماسی رد ایدیور . قط زمان فیلسوفی ، لاتیجی جیناردی . قادیلر ارککک مناسبتنده کی کرکیندی ، ارکککک حاکمیتی اعلان ایدرک حل ائک ایسته دورسون ، بکون قادیلرک حقوق ، نفوذی ، قدرتی دویمایوب آرتیور . لاکن فیلسوفک دیدکی کی آلاوق قادیلر ارککک قدرت و نفوذیه حاضرلوب قوعتله دکل . فی الواقع اکثریت حالدا خوروسک اطرافنده فیکیردشن برطابقو حیاتی یاشا بورسده . نه خطاری صایلیلر برقمه بریادی ارککک ناصیل قاشقه بدیزر ، صایلیلر قیاز برطابقدن اولدوغی بیلدیکی ، دیگر طرفدن کندیشنده کافی درجه ده مادی و معنوی قوت بولدوغی ایچون حیات چکنه کیریشدی . برچوق ارکککله مساک حیانه قادیلری جدی تاقی ایتلرولر . بونلرک حالی غالباً طاوشان ایله قابولوباغ حکامه سنده کی طاوشانک وضعیتنه بکومه بک .

دردغی صفیما

طوسیه وی زاده

دردغی رفت غمراه

اینجلی کوشکک رسمی حقنده تدقیقات

آخیرقانی قهرینه جوار قلمه دیوارلری خارچنده و دکر ساحنده (اینجلی کوشک) ک خرابیسی موجود اولوب بک دغدغلی ماضیسی اونوقتیه اوغراشیر کی دهرک های و هوینه لاقید دورمقدده .

کاخانه سیریات حاستاخانه سنده داخلی معاون بولندیغز سئلرده (۱۳۱۵-۱۳۱۹) سئلری پشدنه) حاستاخانه ده اقامته مجبور اولدیغز دن اقشام تعطیللر ندره تیزم مقصدیه بو حوالیده کز شیر و علی اکثر بوخرانه ک اوزرنده کی ساحه ده اوظورور ایدک . بوموقع قارشینده بوز بوروندن جهانگیر تپه رینه قادار اوزانان استانبولک بدیی بریاوراماسی واردرک بالخاصه غروبدرده اطهر و بوغاز مدخلتک درینلکاری بنه سیدلر کومولور ایکن کشیش سلسله سنک ، قیش داغی و چاملیجه لرک شاهقه لرنده غروب رنگلرله آن بان تلون ایدن بولوطلر اوجوشور واحسانیه ساحلرنده کی اولرک تیجهرلرینه تصادف ایدن کونشکک انمکسانسی شوراده بوراده قورقوتجی آتشین لمانلر ایجاد ایدر . بو محنتم لوحه ک سکوتی کوبوکله کومولرک کلوب کچن واپورلر ، بیاض بیلکینلرله شوریه بورایه اوجوشان صنداللر ، قایقلر اخلال ایدلر .

بیاض کووده لرله دکرک فیروزه رنگی اوزرنده داها یارلاق و کسکین خیاللر رسم